

IN DEZE EDITIE:

FRISIAN FLAG 2019: OVERZICHT
ZES VRAGEN AAN ONZE OEFENLEIDER
MAATREGELEN
INFORMATIE FLYER
UITNODIGING: INFORMATIEAVOND GELUIDSMEETNET
INTERESSANTE LINKS

FRISIAN FLAG

De naam Frisian Flag werd gekozen naar analogie van de verschillende vergelijkbare oefeningen die allen 'Flag' in hun naam dragen, zoals 'Red Flag' (Verenigde Staten) en 'Maple Flag' (Canada). 'Red Flag' verwijst naar de rode vlag die bij een oefenterrein wordt gehesen als daar een willekeurig krijgsmachtonderdeel actief is. In de naam Frisian Flag is de verwijzing naar de provincie Friesland opgenomen als thuisprovincie voor de vliegbasis. Frisian Flag wordt sinds 1992 in principe jaarlijks gehouden, waarbij deze oefening vanaf 1999 onder de naam Frisian Flag plaatsvindt.

FRISIAN FLAG 2019: OVERZICHT

Van zondag 31 maart tot en met vrijdag 12 april vindt op vliegbasis Leeuwarden de internationale jachtvlieg oefening Frisian Flag 2019 plaats. Jachtvliegers uit verschillende landen beoefenen gedurende twee weken complexe missies in internationaal verband. De vliegbewegingen vinden plaats van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 en 16.30 uur. Tweemaal per dag vertrekken ongeveer 50 toestellen voor een trainingsmissie.

Deelnemers

Naast de F-16's van de Nederlandse luchtmacht zijn vijf coalitiepartners vertegenwoordigd met jachtvliegtuigen, dat zijn: de Verenigde Staten, Duitsland, Frankrijk, Polen en Zwitserland. Polen en de Verenigde Staten nemen deel met F-16C jachtvliegtuigen. De Franse luchtmacht brengt Mirage 2000D toestellen mee naar Leeuwarden en Duitsland doet mee met Eurofighters. Nieuwkomer Zwitserland neemt deel met F-18 gevechtvliegtuigen en vanuit Engeland wordt een DA-20 ingezet.

Daarnaast nemen er ook ondersteunende vliegtuigen deel vanuit Nederland, Duitsland, Amerika, Frankrijk, Italië en Engeland. Deze vliegtuigen vallen onder de tankeroefening 'EART', een op zichzelf staande tankeroefening vanuit Eindhoven die goed aansluit bij Frisian Flag. Er is wederzijdse oefenwaarde, omdat de deelnemers van Frisian Flag en EART de oefening tegelijkertijd en met elkaar plannen. De tankers hebben jachtvliegtuigen nodig en de jachtvliegtuigen hebben tankers nodig tijdens de oefening.

Tijdens Frisian Flag 2019 worden een aantal luchtverdedigingssystemen ingezet om de scenario's zo realistisch mogelijk te maken. Deze systemen worden opgesteld op vliegbasis Leeuwarden, NAVO-oefenrange 'de Vliehors' en een nader te bepalen locatie in Friesland.

Tevens is het allernieuwste radarsysteem van de Koninklijke Landmacht, de Multi Mission Radar (MMR) aanwezig op vliegbasis Leeuwarden tijdens Frisian Flag.

Luchtruim

De oefening vindt plaats in het luchtruim van Nederland, Duitsland en Denemarken. Om dit mogelijk te maken is er een nauwe samenwerking nodig tussen alle luchtruim-controlerende instanties van de betrokken landen. Zo wordt de gevechtsleiding in het gehele oefengebied uitgevoerd door zowel het Nederlandse als het Duitse *Control and Reporting Centre (CRC)*, alsook door een *Airborne Early Warning and Control (AWACS)* verkenningsvliegtuig afkomstig van het NATO E-3A Component in Geilenkirchen.

Realistische

internationale

samenwerking

De focus van hedendaagse missies ligt in toenemende mate op internationale samenwerking. Geen enkele missie wordt meer uitgevoerd door slechts één land, maar landen zoeken elkaar op en werken samen. Dat begint al in opleidingen, oefeningen en trainingen. Feitelijk kan gezegd worden dat effectief optreden bijna niet meer kan zonder een internationale coalitie. Ten alle tijden zal het trainen in internationaal verband noodzakelijk zijn om onze luchtverdedigingsstaken en internationale missies in de toekomst mogelijk te blijven maken.

Vliegbasis en de regio

De keuze voor vliegbasis Leeuwarden - als gastheer van een grote oefening - is voor de hand liggend. De vliegbasis ligt dicht bij het grote oefengebied boven de Noordzee, waardoor er geen trainingstijd verloren gaat met vliegen van en naar het trainingsgebied. De vliegtijd kan hierdoor effectief worden benut voor trainingsdoeleinden en daardoor duurt de oefening ook maar twee weken.

De Koninklijke Luchtmacht werkt in toenemende mate samen met andere landen, ook om kosten te besparen. Frisian Flag is hier een goed voorbeeld van. Er zijn - door de oefening 'thuis' te houden - geen kosten verbonden aan transport van mens en materieel naar overzeese gebieden. Deelnemende landen betalen bij Frisian Flag hun eigen transport, legering, brandstof en personeelskosten. Daarnaast heeft vliegbasis Leeuwarden voldoende faciliteiten voor deze oefening, zoals platformen voor alle vliegtuigen en (kantoor)ruimte om

alle deelnemers te kunnen huisvesten.

Goed

naberschap

Hoofd Operatiën van vliegbasis Leeuwarden, Luitenant-kolonel Ronald van der Jagt: "Het is van belang voor het kunnen faciliteren van zo'n grote oefening dat er begrip is vanuit de omgeving. Een oefening van een dergelijke omvang heeft impact op de omgeving. Het is daarom één van de aandachtspunten van de oefenleiding om de impact tot een minimum te beperken. Geen onnodige overlast dus. Oefenlocaties zijn dan ook veelal in oefengebieden boven de Noordzee, Duitsland en Denemarken. Dat geeft ons de mogelijkheid de geluidsbelasting zoveel mogelijk te spreiden."

"Daarnaast wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van vaste vertrek- en landingstijden. Hierdoor weet de omgeving wanneer vliegbewegingen plaatsvinden." Vliegbasis Leeuwarden doet haar uiterste best om de omgeving op diverse manieren zo goed mogelijk te informeren en voor te bereiden op Frisian Flag. De vluchten vinden plaats op maandag tot en met vrijdag in de ochtend tussen 08:00 en 17:00 uur. 's Avonds en in het weekend wordt in principe niet gevlogen, tenzij er technische ondersteuning benodigd is voor buitenlandse deelnemers. "Mocht dit tóch voorkomen, dan informeren wij de omgeving uiteraard zo snel mogelijk."

Voor meer informatie over de oefening verwijzen we u door naar de webpagina van Frisian Flag 2019:

[lees meer](#)

ZES VRAGEN AAN ONZE OEFENLEIDER

Call sign: 'Sizzler'

Rang: Majoor

Functie: F-16 vlieger

Taak: Oefenleider Frisian Flag 2019

We hebben zes vragen aan onze oefenleider 'Sizzler' gesteld. Sizzler is een van de F-16 vliegers van het 322 squadron op Leeuwarden en is dit jaar coördinator van de gehele oefening Frisian Flag.

1. Wat betekent deze oefening voor jou persoonlijk?

"Voor mij betekent het een hoop verantwoordelijkheid. Het plannen, opzetten en uiteindelijk draaiend krijgen van zo'n grote oefening vergt een hoop tijd, regel en controle. Alle bezoekende eenheden plannen hun deelname aan de oefening. Ik stem deze planning weer op elkaar af en zorg dat we dit lokaal kunnen opvangen en uitvoeren. Gelukkig heb ik een heel team aan ervaring achter mij staan die daarbij helpen en daar staat dan ook weer tegenover dat er een fantastische oefening uit voort gaat komen."

2. Waarom oefenen jullie op deze manier?

"Frisian Flag is opgezet om zo breed en realistisch mogelijk te kunnen trainen. De oefenmissies die aan bod komen bereiden ons voor op een groot scala aan mogelijke conflicten. Dat kunnen defensieve missies in Nederland zijn, maar ook missies waarbij we deel uit maken van een coalitie buiten Nederland. Het zorgt voor een stukje voorbereiding op het onverwachte."

3. Waarom gaan er per keer soms wel vijftig toestellen de lucht in?

"Om realistisch te trainen heb je ook oefenvijand nodig. Alle deelnemers van Frisian Flag zullen naast het uitvoeren van hun eigen training ook optreden als oefenvijand. Van de toestellen die de lucht in gaan zal iedere keer een gedeelte deelnemen aan de missie als oefenvijand."

4. Hoe zorgen jullie ervoor dat de missies veilig worden uitgevoerd?

"Naast de planning en het coördineren van de missie wordt er ook veel aandacht besteed aan vliegveiligheid en het veilig uitvoeren van de missie. We vliegen met een groot aantal vliegtuigen in een redelijk stuk luchtruim, maar de actie zal altijd plaats vinden zodra de spelers dicht bij elkaar in de buurt komen. Daarom worden er losstaand van de missies en oefening regels en vlieghoogtes vastgesteld waar iedereen zich tijdens de oefening aan moet houden. Dit zorgt ervoor dat als de spelers bij elkaar in de buurt komen, dit op een gecontroleerde manier gebeurt."

5. Is elk jaar oefenen met zoveel vliegtuigen niet een beetje achterhaald?

"Helemaal niet zelfs, juist doordat er zoveel vliegtuigen deelnemen aan de oefening maakt het de missies realistisch en wordt de training daardoor beter. Om een missie uit te kunnen voeren met een groot aantal vliegtuigen is er extra coördinatie nodig. In de planning worden er afspraken gemaakt over de uit te voeren taken, maar er wordt ook gekeken naar mogelijke problemen die kunnen ontstaan en hoe de oefenvijand zou kunnen reageren. De missie wordt dan in de lucht uitgevoerd en naderhand uitvoerig nabesproken. Als bijvoorbeeld een formatie zijn geplande taken niet heeft kunnen uitvoeren, kan dit grote gevolgen hebben op de missie en de beoogde doelen. Dit alles maakt de training erg complex en daar is dan weer veel van te leren."

6. Waarom doen jullie deze oefening elk jaar op vliegbasis Leeuwarden?

"Vliegbasis Leeuwarden is juist bij uitstek geschikt om de oefening te houden. Er is voldoende ruimte op de vliegbasis voor alle bezoekende eenheden. Daarnaast ligt Leeuwarden het dichtst bij het oefengebied. Dit zorgt ervoor dat we het maximale halen uit de training en niet onnodig lange afstanden moeten afleggen voordat we kunnen beginnen met de missies."

MAATREGELEN

Zoals elk jaar worden er verkeersmaatregelen getroffen om de toestroom van vliegtuigspotters en dagjesmensen die willen gaan kijken naar de vliegtuigen, in goede banen te leiden. In overleg met Gemeentes Leeuwarden, Waadhoeke en Provinsje Fryslân zijn deze maatregelen getroffen. Hieronder vindt u het overzicht van de verkeersmaatregelen die gelden tijdens Frisian Flag 2019.

Social

Ook gaan we actief onze laatste updates en het laatste nieuws over de oefening delen op social media. Op onderstaande media zijn wij actief:

Media

Voor meer informatie over onze bereikbaarheid en waar u eventuele klachten in kunt dienen, verwijzen we u door naar de webpagina van Frisian Flag 2019:

[lees meer](#)

INFORMATIE FLYER

In het weekend van 23 maart bezorgen we een flyer met algemene informatie over Frisian Flag op de huisadressen in de omgeving van de vliegbasis. U heeft door deze mailing die informatie al gekregen maar mocht u het al willen delen met anderen, stuur deze mailing dan zeker door!

UITNODIGING: INFORMATIEAVOND GELUIDSMEETNET

Op dinsdag 26 maart 2019 zal de website van het Permanent Geluidsmmeetnet vliegbasis Leeuwarden in werking gaan. Vier maanden geleden gaf de Staatssecretaris Barbara Visser het startsein voor de realisatie van het meetnet. Het resultaat, waar vliegen de vliegtuigen en welke geluidspieken ondervinden de woonkernen, wordt dan voor iedereen zichtbaar op de website.

De stuurgroep en de gebruikersgroep van het geluidsmmeetnet laten u graag zien hoe het werkt en u krijgt de mogelijkheid om vragen te stellen over het geluidsmmeetnet.

Daarom nodigen zij u uit voor een informatieavond:

Datum: Dinsdag 26 maart 2019

Plaats: Dorpshuis Nij Franjum in Marsum

Tijd: 20.00 – 21.15 uur

De stuurgroep en de gebruikersgroep van het geluidsmmeetnet hopen op uw komst.

Namens de Commissie van Overleg en Voorlichting Milieu (COVM)

Gerard Veldman   omwonende Jelsum/Koarnjum

Geert Verf   omwonende Marsum

Albert Bennen   Vz Gebruikersgroep Geluidsmmeetnet

De website kunt u bereiken via de link:

<https://www.defensie.nl/geluidsmmeetnet>

INTERESSANTE LINKS

[Huidige missies](#)

[Onze corporate film](#)

[Defensie.nl](#)

Defensie beschermt wat ons dierbaar is.

Copyright © Koninklijke Luchtmacht - All rights reserved.

Our mailing address is:

vliegbasisleeuwarden@gmail.com

Vliegbasis Leeuwarden

Keegsdijkje 7

8919 AK Leeuwarden

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).